

22.07 MIDIS-MINIMES

Conservatoire

Rue de la régence - 1000 Bruxelles / Brussel

PROGRAMME

Mauro Giuliani (1781-1829)

Grande serenata, op. 82

*Tema con variazioni**Minuetto**Marcia. Maestoso**Allegro brillante*

Serenata, op. 127

*Maestoso**Minuetto. Allegretto**Thema con variazioni. Andantino mosso**Rondo. Allegro*

Tre temi favoriti con variazioni di M.dme Catalani /

*Variazioni sull' aria "Oh dolce contento" di Mozart**Variazioni sull' aria "La biondina in gondoleta"**Rondò "Donnette innamorate"*

BERTEN D'HOLLANDER

FR Rien ne laissait supposer que Berten deviendrait un jour musicien professionnel. Il a six ans lorsque, poussé davantage par le souhait de l'harmonie Sainte-Cécile locale d'augmenter ses effectifs que par les antécédents musicaux de sa famille, il prend ses premiers cours de flûte traversière, donnés par... le chef d'orchestre, un clarinetiste !

Il surprend tout le monde par son choix d'études, quand il décide de ne pas poursuivre le latin-grec à l'université, mais d'opter pour le conservatoire. Ses parents ne sont guère enthousiastes, d'autant que Gaby Van Riet, flûtiste soliste de l'orchestre de la radio de Stuttgart, l'en dissuade catégoriquement, convaincue qu'il n'a aucun talent de flûtiste.

Heureusement, il est sauvé par Jan Van Reeth, professeur au Conservatoire royal d'Anvers et flûtiste soliste de l'orchestre de la Radio belge. Malgré la formation préalable imparfaite de Berten, il perçoit ou pressent chez celui-ci certaines dispositions et l'admet dans le cursus d'études musicales supérieures.

Guère embarrassé de connaissances en la matière, dans l'ignorance quasi absolue du répertoire et des artistes, Berten est ébahi par le niveau de ses condisciples. Cela l'incite à passer à l'action pour combler ses lacunes : il fait toutes sortes de gammes et jusqu'à 7 études par semaine.

Il se hisse rapidement au sommet et, moins d'un an plus tard, il est engagé de façon inattendue comme piccolo de l'orchestre de l'opéra d'Anvers. S'enchaînent alors des engagements à De Filharmonie, à l'Orchestre national de Belgique et à La Monnaie.

Il termine du reste ses études avec mention très honorable, et allie une pratique orchestrale effrénée à un emploi du temps bien rempli : des postes dans l'enseignement artistique à temps partiel, ainsi dans l'enseignement musical supérieur à Institut Lemmens.

Un beau jour, il est invité à auditionner pour le célèbre Berliner Philharmoniker. Il est alors contraint de reconnaître, avec une dureté impitoyable mais une grande correction, que ni sa préparation ni son niveau ne suffisent, et rentre bredouille à Anvers.

Suivent alors des années de doute, qui aboutissent à sa conviction qu'il convient d'étudier et de mettre à nu tous les aspects possibles de la technique de la flûte, d'entreprendre une quête de démystification, de tempérer la notion magique de « talent », afin de parvenir à la « professionnalisation approfondie des éléments à contrôler et à un jeu de flûte musical et communicatif de haut niveau ».

Ces quinze dernières années, les exigences innovantes de la musique contemporaine en termes de technique instrumentale comme flûtiste soliste de l'Ensemble Musiques Nouvelles et le haut niveau d'enseignement requis à la Musikhochschule de Cologne contribuent à l'évolution de cet artiste doté d'un langage très personnel et d'une approche originale de la musique et du monde en général.

NL Niets liet vermoeden dat de zesjarige Berten ooit een professioneel musicus zou worden. Niet de muzikale antecedenten in de familie, wel de plaatselijke harmonie Sint Caecilia die haar ledenbestand wou uitbreiden leidde tot de eerste dwarsfluitlessen, gegeven door...de dirigent, een klarinettist!

Hij verbaast iedereen met zijn studiekeuze wanneer hij beslist zijn Latijn-Griekse niet te verzilveren aan de universiteit maar te kiezen voor het conservatorium, waarbij mama en papa niet stonden te juichen van enthousiasme, temeer daar Gaby Van Riet, fluitsolo van het radio-orkest van Stuttgart het ten stelligste afraadde, overtuigd van het gebrek aan fluitistiek talent.

Gelukkig was daar redder in nood Jan Van Reeth, Professor aan het Koninklijk Conservatorium van Antwerpen en fluitsolo bij het Belgische Radio-orkest, die door de onvolkomen vooropleiding toch wel bepaalde mogelijkheden door- of voorzag en Berten toeliet tot hogere muziekstudies.

Niet gehinderd door enige kennis ter zake, in quasi totale onwetendheid over repertoire, artiesten, wordt hij overdonderd door het niveau van zijn medestudenten. Dit zet hem dan ook aan tot actie - voor de kenners : alle mogelijke

toonladder oefeningen en tot 7 etudes per week... - teneinde het gat te dichten....
Snel gaat het bergop en nauwelijks een jaar later krijgt hij onverwachts de kans als piccolist in het toenmalige opera-orkest van Antwerpen. Dan volgen in sneltempo engagements in de Filharmonie, het Nationaal Orkest en de Munt.
Ondertussen sluit hij zijn studies af 'cum laude', en combineert hij een drukke orkestpraktijk met een quasi full-time uurrooster in het deeltijds kunstonderwijs, en een opdracht in het hoger muzikonderwijs in het toenmalige „Lemmensinstituut“, wanneer hij op een mooie dag uitgenodigd wordt te auditioneren voor de wereldvermaarde Berliner Philharmoniker.
Meedogenloos hard maar uiterst correct wordt duidelijk dat noch voorbereiding noch niveau voldeden, en gedesillusioneerd wordt teruggevlogen naar Antwerpen. Jaren van twijfels volgen, die uiteindelijk resulteren in een verbeterde overtuiging alle mogelijke elementen van het fluitspel te bestuderen en te ontleden tot op het bot, een queeste tot demystificatie, een reductie van het magische begrip 'talent' tot het meer beheersbare 'doorgedreven professionalisering van de te controleren elementen tot een muzikaal-communicatief fluitspel op een zo hoog mogelijk niveau'.
De laatste vijftien jaren dragen de instrumentaal-technisch grensverleggende eisen van de hedendaagse muziek als fluitsolo bij "Ensemble Musiques Nouvelles" en het hoge onderwijsniveau dat wordt verlangd in de „Musikhochschule Köln“ bij tot een steeds verdergaande evolutie als artiest met een hoogst persoonlijke taal en een eigenzinnige kijk op de muziek en de wereld in het algemeen.